

Učni scenarij: Kako deluje trgovina?

UČNI SCENARIJ	
Naslov	Kako deluje trgovina?
Ključne besede	blagajna, cena, denar, izdelek, pravila, račun, računalniški sistem, trgovina
Povzetek	Otroci skozi igro trgovine spoznavajo nakupovanje kot dejavnost iz vsakdanjega življenja. V vlogah kupca in prodajalca izbirajo artikle, primerjajo cene, plačujejo z igralnim denarjem in prejemajo račun s fotografijami kupljenih izdelkov in cenami. Upoštevajo pravilo, da lahko kupec kupi največ tri artikle. Pri tem uporabljajo otroško blagajno kot računalniški sistem, ki se odziva na njihova dejanja – vnašanje artiklov, izračun cene in izpis računa. Otroci opazujejo, kako sistem deluje, ter raziskujejo, kaj se zgodi, ko blagajna ne deluje po pričakovanjih, s čimer spoznavajo osnovne značilnosti delovanja tehničnih naprav in njihov odziv na navodila.
Vzgojitelj/-ica	Melita Pušnik in Anita Arnečič
Vrtec	Vrtec Borisa Pečeta Maribor
Starost otrok	5–6 let
Trajanje	1 h
Področje	Temeljna znanja RIN
Tema Ustrezno označite eno ali več temeljnih znanj RIN.	☒ Računalniški sistemi – naprave, strojna in programska oprema, odpravljanje težav; ☒ Podatki in analiza – zbiranje, shranjevanje, prikazovanje in preoblikovanje, sklepanje in modeliranje; ☒ Algoritmi in programiranje – algoritmi , spremenljivke, nadzor, modularnost, razvoj programov; ☐ Omrežja in internet – omrežne komunikacije in organizacija, kibernetska varnost; ☐ Učinki računalništva in informatike – kultura, socialne interakcije, varnost, zakonodaja, etika.
Področje po kurikulumu za vrtce Vpišite primarno področje.	Matematika
Medpodročno povezovanje Vpišite morebitno področje/-a, s katerim se dejavnost povezuje.	/

Cilj/-i področja dejavnosti Vpišite cilj/-e iz kurikulumu za vrtce.	Vzgojiteljice spodbujajo otroke ter jim omogočajo, da: • Razvijajo miselne operacije, ki so osnova za računanje: dodajanje, odzemanje, deljenje. • Razvijajo algoritmično mišljenje. • Se seznanjajo s pomeni simbolov, ustvarjajo lastne simbole in jih uporabljajo.
Konkretni cilji Opreделите konkretne cilje dejavnosti.	• Spoznavajo vlogo kupca in prodajalca. • Razumejo, da ima vsak izdelek svojo ceno. • Prepoznavajo blagajno kot napravo, ki se odziva na njihova dejanja. • Upoštevajo pravilo, da lahko kupijo največ tri izdelke. • Izbirajo izdelke in plačujejo z igralnim denarjem. • Prejemajo račun s slikami kupljenih izdelkov in cenami. • Primerjajo cene in število kupljenih izdelkov.
Didaktični pristop/-i Projektno učenje, problemsko učenje, izkustveno učenje, sodelovalno učenje, drugo (navedite).	1. Izkustveno učenje: Otroci sami izbirajo, plačujejo in preverjajo cene. 2. Sodelovalno učenje: Otroci sodelujejo v vlogah kupca in prodajalca. 3. Problemsko učenje: Otroci rešujejo situacije, ko pride do napak pri delovanju blagajne.
Didaktična sredstva in pripomočki Didaktična sredstva in pripomočki, oprema in/ali materiali za izvedbo učnega scenarija.	• otroška blagajna, • izdelki (igračke, embalaža, fotografije artiklov), • kartončki s fotografijami izdelkov in cenami, • igralni denar, • košarice za kupce, • kartončki za račun (fotografija izdelka + cena), • flomastri/barvice
Opis dejavnosti Opreделите predvidene korake dejavnosti.	1. Vzgojiteljica se z otroki pogovarja o trgovini, nakupovanju ter vlogah kupca in prodajalca. Otroci poimenujejo artikle, razmišljajo, kako vemo, koliko kaj stane, in ugotavljajo, kaj se zgodi pri plačevanju. Vzgojiteljica predstavi blagajno kot napravo, ki deluje le, če je vključena. 2. Otroci s pomočjo vzgojiteljic uredijo trgovino in ji izberejo ime »Biser«. Sodelujejo pri izdelavi cenikov ter skupaj določijo ceno vsakega artikla. Vsak izdelek ima priloženo sliko in zapisano ceno, ob njem pa je prikazana tudi slika ustreznega denarja. Vzgojiteljici otrokom predstavita pravilo igre, da lahko kupec v trgovini kupi največ tri izdelke. 3. Otroci prevzemajo vloge kupcev in prodajalcev. Kupec izbere do tri izdelke, pogleda ceno in poišče ustrezen denar. Prodajalec vnese izdelek v blagajno, ki se odzove z zvokom ali prikazom cene. 4. Prodajalec kupcu po plačilu izroči račun, na katerem so slike kupljenih izdelkov in zapisane cene. Otroci skupaj preverjajo, koliko izdelkov je kupec kupil in ali se cene ujemajo.

	5. Vzgojiteljica namenoma izklopi blagajno ali vnese napačen izdelek. Otroci razmišljajo, zakaj blagajna ne deluje in kaj je treba narediti, da ponovno deluje. 6. Otroci pripovedujejo, kaj so kupili, koliko artiklov imajo na računu in kaj so se naučili o delovanju blagajne kot računalniškega sistema, ki se odziva na njihova navodila, ter o pravilih v trgovini.
Dejavnosti v kotičku	V kotičku je pripravljena mini trgovina z dodatnimi artikli, fotografijami cen, igralnim denarjem in računi. Otroci samostojno nadaljujejo igro trgovine, se izmenjujejo v vlogah, štejejo artikle in preverjajo cene. Na voljo je tudi dejavnost izdelave seznama želja. Pred igro trgovine otroci samostojno načrtujejo nakup in si na seznam želja narišejo ali prilepijo do tri artikle. Seznam želja uporabljajo kot vodilo pri nakupovanju, po zaključku igre pa primerjajo seznam z izdanimi računi.
Refleksija otrok - Kaj so se naučili, spoznali? - Kaj jim je bilo všeč? - Kako so se počutili?	Otroci so bili navdušeni nad igro trgovine »Biser«. Z veseljem so prevzemali vloge kupcev in prodajalcev, preverjali cene, iskali ustrezen denar in uporabljali blagajno. Posebno zanimanje je vzbudilo, ko blagajna ni delovala ali je bil vnos napačen – otroci so razmišljali, ugotavljali vzrok in predlagali rešitve, kako jo popraviti. Z veseljem so pripovedovali, kaj so kupili, koliko artiklov imajo na računu in kaj se je zgodilo ob plačilu. Otroci so se naučili, kako deluje blagajna kot računalniški sistem, kako slediti pravilom v trgovini, računati cene in sodelovati z drugimi. Izražali so navdušenje, ponos in zadovoljstvo, ker so lahko samostojno prevzemali odgovornost v igri ter hkrati spoznavali matematične, socialne in tehnične veščine.
Refleksija vzgojitelja - Izpostavite pozitivne vidike izvedene dejavnosti. - Izpostavite morebitne pomanjkljivosti izvedene dejavnosti. - Kaj bi lahko izboljšali oz. spremenili in kako?	Dejavnost trgovine »Biser« je bila uspešna in otrokom zelo privlačna. Opazila sem, da so otroci aktivno sodelovali, se navduševali nad vlogo kupca in prodajalca ter se veselili uporabe blagajne. Upoštevala sem individualne zmožnosti otrok – nekateri so potrebovali več podpore pri računanju ali uporabi denarja, medtem ko so drugi samostojno vodili transakcije. Otroci so razvijali matematične spretnosti (štetje, prepoznavanje cen, povezovanje izdelka z denarjem), socialne veščine (sodelovanje, čakanje na vrsto, pomoč soigralcu) in tehnično razumevanje (blagajna kot naprava, ki se odziva na ukaze). Posebno pozitivno je bilo opaziti, kako so reševali situacije, ko blagajna ni delovala ali je bil vnos napačen – pokazali so sposobnost opazovanja, razmišljanja in predlaganja rešitev. Skupaj lahko zaključim, da je bila dejavnost didaktično in motivacijsko uspešna, otroci so se naučili osnov trgovskega sistema, sodelovanja v skupini in osnov matematičnih in tehničnih konceptov, ob tem pa so bili navdušeni in angažirani.
Spremljanje napredka otrok	Napredek otrok smo spremljali z opazovanjem in beleženjem njihovega vedenja ter sodelovanja med dejavnostjo: opazovanje posameznega otroka – kako se vključi v igro, prevzema vlogo kupca ali prodajalca, uporablja denar in blagajno. Spremljanje matematičnih veščin – pravilno štetje, prepoznavanje cen, izračun skupne vrednosti izdelkov. Spremljanje

	socialnih veščin – čakanje na vrsto, sodelovanje, pomoč soigralcem, izražanje prijaznih besed. Reševanje problemov – odziv otrok, ko blagajna ne deluje ali je vnos napačen, iskanje rešitve. Podatke o napredku smo beležili v opazovalni list in kratke zapiske za vsakega otroka, kar omogoča prilagajanje nadaljnjih dejavnosti njihovim potrebam in zmožnostim.
Fotografije, izdelki	
Viri in literatura Spletne povezave do gradiv ali navedba vira ali literature.	Kurikulum za vrtce. (2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predolsko-vzgojo/Dokumenti-smernice/KURIKULUM-ZA-VRTCE-2025.pdf
Priloge	/